

VASTLAPÄÄVÄ MÄNGO'

Hunni tegemine

Tsiajalakundist tetti hunn: kundi sisse uuristõdi vai kauriti (palotõdi naglaga) mulgu', tõmmati nüür läbi ja hunn oll'gi valmis. Hunni keerotamist kutsuti hunnitamisõs. Parhilla saa hunni tetä' katõ mulguga suurõst nõpsist.

Tsia hand

Oppaja lõikas papist ilma hannalda tsia kujotusõ. Hand lõigatas erälde paprõst. Mängjäl kõüdetäse' silmä' kinni' ja tälle andas paprõst tsia hand, midä tä pruuv tsialõ taadõ panda'. Võidumiis om tuu, kiä hanna kõgõ ligembäle õigõlõ kotussõlõ pand. Hanna või kinni' panda' nõgla vai katõpoolidsõ kliippailaga.

Tsiko nurmõ ajaminõ

Hõõrigu puu otsast lõigatasõ' tsõõrikõsõ', miä tulõva' tokiga kokkolepüdü joonõni veerütä'. Mängo alostõdas märgüsse pääle ütidsõ joonõ takast.

Kada ajaminõ

Olgi täüstopit mehekujo viidi salahuisi tõõsõ tarõ ussõ taadõ vai kotost hoobis kavvõhe, et vallalõ saia' kõgõst halvast. Latsiga või mängi' nii, et latsõ' joonistasõ' paprõ pääle kõik näide meelest halva' aša' ja nutsutasõ' nuu' paprõ' kõik ütes suurõs pallis kokko. Sinnä' või viil panda' vanno pulstõ, et pall suurõmb saasi'. Sõs nakkasõ nä tokiga tuud kerrä vai palli ussõst vällä ajama, iks nii kavvõhe ku saa.

Vastõli kotti ajaminõ

Latsi om iks ullitõt näide mittetiidmisega, et nalja saia'. Lats vai mitu saiswa' kotiga laeluugi all ja uutva', kuna lae pääl tuu vastõl vai luuts kinni' püvvetäs ni alla visatas, et lats(õ') saasi' tä kotti püüdä'. Lae pääl tetäs nigu aetasi' hirmsalõ kedägi takan, trambitas ja röögitas nika ku kiäki hõikas, et vastõl om kätte saad ja kästäs tuu elläi kotti püüdä'.

Tuul samal aol läügähtedäs kotihoitjalõ hoobis toobist vai pangist vett kaala.

Taad janti tetti sagõhõhe talostõ aigu naistõ ja miihi vaihõl.

Lumõpalle veerütamine

Sula lumõga veerütäse' latsõ' lumõpallõ. Kiä joud veerütä' suurõmba palli, tuu omgi võidumiis. Suuri lumõpallõ võisõ ka mäest alla viirdüdä' laskõ', kink uma veerüs kavvõmbahe vai om kõgõ suurõmb, tuu omgi võidumiis.

Lumõlühtri

Lumõpalli' pandasõ' tsõõri pääle. Tornikujolidsõlt säetäse' palli' ülestikku nikagu saias lumõlühtri. Oppajaga üten või tuu põhja panda' palama väläkündle. Õdagu pümmen hiit kündlevalgus ilosat vallo.

Lumõleka

Lummõ sõkutasõ' raa', miä ommava' umavaihõl risti-rästi vai lõpõsõ' umbotsaga'. Üts mängjä nakkas tõisi rato piten takan ajama. Juuskõq või õnnõ rato pääl. Kedä püüdjä käega saa puttu', tuust saa vahtsõnõ takanajaja.

Mängo' rekokõsõga

Tan om rida võidõlusi, midä and mäe pääl tetä'.

- Et kasussi häste pikä' lina', tulõ muidoki kõgõpäält pruuvi' pikk liugõlus tetä'.
- Kiä liugõlõs kõgõ kipõmbahe mäest alla.
- Mäest alla sõitminõ küküten. Võidumiis om tuu, kiä tege pikembä sõidu.
- Oppaja laotas mäe veere pääle egäsugumaidsi asjo: ossa', kinda', krandsi', mütsü' vai muu'. Lats piät haardma sõidu päält üte (vai rohkõmb) aša, ni sõitma joonõni. Võidumiis om tuu, kiä tuuga valmis saa.
- Liugõlõmisõ päält lumõpalliga vasta puud vai korvi viskaminõ.
- Livvõlda' või istõn, kõtuldõ rekokõsõ pääl ollõn vai jalgo, kässi, tokiga huugu teten.

Mängo' upõ vai hernidega

- Tulõ är' arvada', mitu upa on tõsõl peon vai lavva pääl.
- Arva' är', kas om paarilda vai paarin arv upõ vai hernit. Ütel mängjäl om peon 2 vai 3 upa. Kui arvaja arvas är', saa ua' hindäle.
- Rebäsemängon laotas lavva pääle rebäse kujo upõst; är'arvaja piät arvama, määnest ossa laotas vai sis är' võetas (tunnõt ka ku joulumäng pähkmidega).
- Hernide vai upõ sortminõ pintsette vai katõ näpoga.
- Hernide vai upõ üleluggõminõ ni võrdlõminõ arvo vai suurusõ perrä.
- Hernide-upõ tsilgutaminõ pudõlihe vai purki piiri takast.

Kindamäng

Mängjä' istva' tsõõrin. Üts tsõõrin olõja võtt kinda, viskas kinkalõ üskä ni hõikas: "õhk", "vesi" vai "maa". Kinda saaja piät ütlemä kipõsti tsirgu vai eläjä nime, kiä tuun keskkunnan eläs. Õigõlõ vastanu viskas kinda edesi. Kiä aigu viit vai võlssi ütles, piät pandi andma. Peräst või anda' ülesandit pandi vällä lunastamisõs.